

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
de Directeur-generaal Agro

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

20 februari 2024

Kenmerk

DGA-DAD / 45570163

nota

Kamerbrief dierwaardige veehouderij ten behoeve
van wetsbehandeling Wet dieren

Kopie aan

Bijlage(n)

div

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Op 4 maart 2024 behandelt de Tweede Kamer de nota van wijziging Wet dieren over dierwaardige veehouderij.

Geadviseerd besluit

Ik adviseer u voorafgaand aan de wetsbehandeling de Kamer te informeren over de achtergrond van uw wetsvoorstel in relatie tot het amendement Vestering op de Wet dieren artikel 2.1 en de Kamer daarbij tevens te informeren over de contouren van een eerste AMvB waarin u de dierinhoudelijke maatregelen voor de vier grootste veehouderijsectoren zult gaan vastleggen.

Kernpunten

- Uw nota van wijziging vervangt amendement Vestering Wet dieren artikel 2.1 en voegt een bepaling toe aan artikel 2.2 van de Wet dieren die bepaalt dat dieren in de veehouderij niet hun – bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen – gedragsbehoeften niet permanent mogen worden onthouden
- Uw nota van wijziging biedt de mogelijkheid om gefaseerd en gecontroleerd invulling te geven aan dierwaardige veehouderij door stapsgewijs de dierenwelzijnseisen te gaan verhogen in lijn met de zes leidende principes van de RDA en zo de doelen van het amendement te bereiken

- Uw nota van wijziging biedt tevens de mogelijkheid om deze hogere eisen goed in balans te brengen met andere gestelde kaders op het gebied van natuur, water, milieu, lucht en klimaat.
- Uw nota van wijziging zorgt door de gefaseerde aanpak er voor dat het natuurlijk investeringsritme van veehouders zo veel mogelijk kan worden gevolgd.
- Met de kamerbrief presenteert u de maatregelen die u voornemens bent vast te leggen in regelgeving, en daarmee aan de wijze waarop u invulling zal geven aan de uw nota van wijziging.

Toelichting

Bij het wetgevingsoverleg ligt de vraag voor of de door MLNV gemaakte nota van wijziging door het parlement als een volwaardig alternatief wordt beschouwd voor het amendement Vestering om het doel 'dierwaardige veehouderij' te bereiken. Het amendement Vestering Wet dieren artikel 2.1. is niet handhaafbaar en niet uitvoerbaar zo is eerder geconcludeerd en met de Kamer gedeeld. Het amendement heeft directe werking en zal het (wanneer de nota van wijziging niet wordt aanvaard) per 1 juli 2024 in werking treden. Het is immers in 2021 door beide Kamers aanvaard. Om te voorkomen dat dit amendement in werking treedt en een chaotische situatie zal ontstaan, heeft u een alternatief wetsvoorstel ontwikkeld.

In het coalitie akkoord Rutte IV is afgesproken dat de minister van LNV het initiatief neemt om met sectorpartijen te komen tot een convenant dierwaardige veehouderij. Dit convenant zal mede de basis vormen van wet- en regelgeving. Vanwege de demissionaire status van het kabinet is er geen convenant gekomen. In december 2023 is de Kamer geïnformeerd over de resultaten van het convenanttraject. De door de convenantpartijen uitgewerkte voorstellen voor dierwaardige veehouderij zijn niet openbaar beschikbaar; ook ambtelijk LNV beschikt daar niet over. Deze voorstellen zijn wel beschikbaar gesteld aan WeCR/CAF die op basis daarvan berekeningen hebben gemaakt van de financiële impact. Deze is becijferd op 4,4 à 5 mld over de periode tot 2040 en is als bijlage met de Kamerbrief van december meegestuurd.

In de bijlage bij de brief schetst u de contouren van het eerste pakket en het daaropvolgende pakket. Deze voorstellen zijn ambtelijk door LNV ontwikkeld (mede gebaseerd op wetenschappelijke inzichten, praktische haalbaarheid en op gesprekken met de sectoren en Dierenbescherming). Tevens is een bijlage bijgevoegd met een inschatting van de financiële impact (gemaakt door WeCR/CAF).

De doelen van de nota van wijziging (en het amendement) zullen worden uitgewerkt in een reeks van AMvB's. Per veehouderijsector (varkens, kippen, koeien, kalveren) zal de hoofdlijn van de maatregelen worden beschreven die in AMvB's zullen worden vastgelegd. Daarbij wordt een knip gemaakt tussen maatregelen die op kortere termijn (tot 2030, voor de eerste AMvB) mogelijk zijn en maatregelen voor de lange termijn (reeks AMvB's). De voorstellen voor de korte termijn (2030) zullen zodanig worden gekozen dat zij geen problemen opleveren met andere te bereiken doelen. De voorstellen voor de lange termijn

(denk aan dieren in de buitenlucht) zullen wel grotere impact hebben (zoals bijvoorbeeld op emissies en diergezondheid). In de Kamerbrief zal daarom worden aangegeven dat hiervoor een evenwichtige aanpak zal moeten worden ontwikkeld in samenhang met de kaders die zijn gesteld op het gebied van natuur, water, milieu, lucht en klimaat.

Politieke context

U legt de Kamer een complex vraagstuk voor dat veel uitleg vergt. U vraagt de Kamer om een eerder in beide Kamers aangenomen amendement uit de wet te halen. Het kan daarmee lijken alsof u de Kamer niet serieus neemt. Maar u neemt de Kamer juist uiterst serieus doordat u de – mede door het aannemen van het amendement – breed geuite wens om het dierenwelzijn in de veehouderij te verhogen vervult, en in de wet verankert, dat u dat op een uitvoerbare en handhaafbare wijze wilt doen dat en dit via (lagere) regelgeving concreet en gefaseerd invult. De Kamer wordt hiermee zelf in positie gezet om te kiezen of zij uw wijzigingsvoorstel prefereren, of kiezen voor het amendement.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Nvt.